CAP27 –uudistus: Yleiskatsaus

MMM/EUKA

Kari Valonen

15.11.2018

- CAP27 –uudistuksen sisällön pääkohdat
- Rahoituskehykset
- Instituutiot vaihtumassa
- Euroopan Parlamentti
- Neuvosto
- Suomen pj-kausi 2019

CAP–uudistuksen sisältö

- CAP:ille uusi arkkitehtuuri:
  - EU-tasolla päätettäisiin vain isot EU-tason tavoitteet ja yhteinen viitekehys politiikalle sekä tietyt EU-minimivaatimukset.
  - Jäsenmaalle enemmän valtaa päättää sen alueella sovellettavan tukikokonaisuuden sisällöstä, valvonnasta ja seurannasta.
  - Jäsenmaakohtainen strateginen suunnitelma (kattaa molempien pilareiden toimenpiteet), jonka komissio hyväksyy. Suunnitelma sisältäisi maakohtaiset tavoitteet ja saavutettavat tulokset ja toimenpiteet tuloksiin pääsemiseksi.
  - Komissio seuraa jäsenmaiden tavoitteiden ja tulosten saavuttamista mm. indikaattoreiden avulla, jäsenmaat viljelijöitään. Nykyistä vähemmän komission tarkastuksia tilatasolla.
- Toimeenpanossa fokus sääntöjen seurannasta tulosten saavuttamiseen.

CAP-toimenpiteet

- Nykyisiä CAPin toimenpiteitä voisi uudessa mallissa jatkaa.
  - Tuotantosidonnaiset tuet
  - Perustuki
  - Nuorten viljelijöiden lisätuki I tai II pilarissa
  - Ympäristö- ja ilmastokorvaus
  - Eläinten hyvinvointituki
  - Luomutuki
  - Uusia toimenpiteitä?
- Uutta pakollinen panostus riskienhallintaan.
- Pakollinen tukikatto (alkaen 60 000 eurosta suoria tukia, maksimi 100 000 euroa) ja uudelleenjakotuki isoilta pienille tiloille.

CAP-toimenpiteet

- Ympäristö- ja ilmastonäkökulmaa vahvistettaisiin
  - Jäsenmaille pakollinen I pilarin eko-järjestelmä (viljelijälle vapaaehtoinen osallistua)
  - Uuden ehdollisuuden tiukemmat ympäristövaatimukset (kuten turvemaiden asianmukainen suojelu, viljelykierto, paljaan maan kielto herkkinä aikoina, ravinnetyökalu)
  - 40 % CAP-rahoituksen kokonaisuudesta pitäisi olla ilmastosidonnaista ja 30 % II pilarin määrärahoista ympäristö- ja ilmastosidonnaista

- Vientitukia koskevat säännöt poistettaisiin markkinajärjestelyasetuksesta.

CAP-uudistus

- Toimeenpanomallin muutoksen seurauksena kansallinen säädöstarve kasvaa – lisää vastuuta jäsenmaalle, mm. eduskunnalle.

- Politiikan toimeenpanomallin muuttaminen ei tarkoita maatalouspolitiikan kansallistamista vaan vastuunjaon muuttamista.

- Yhteiset politiikan tavoitteet, yhteiset velvoitteet sekä yhteinen rahoitus säilyvät. Tuloksia seurattaisiin yhteisen viitekehyksen ja raportointijärjestelmän avulla.

Rahoituskehykset (MFF)

- Tuleva kehyskausi 7 vuotta 2021-2027.
- Brexit tiukentaa EU:n budjettitilannetta, UK ollut iso nettomaksaja.
- Lisäpanostuksia sisämarkkinoiden kehittämiseen, innovaatioihin, turvallisuuteen, puolustukseen, maahanmuuttoasioihin ja Erasmus-ohjelmaan.
- Vähennyksiä esitetään erityisesti koheesiopolitiikkaan ja maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen.

CAPin osuus rahoituksesta

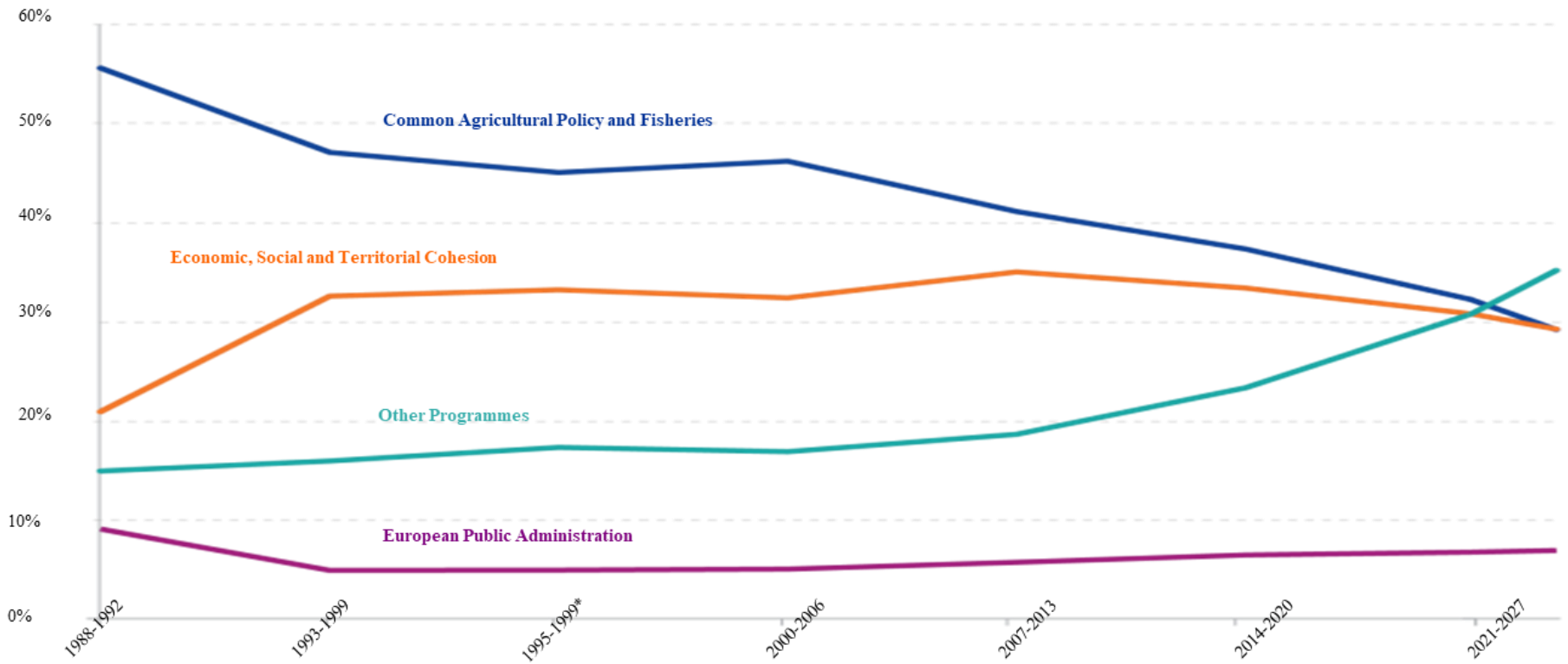

*Adjusted for 1995 enlargement

Rahoituskehykset (MFF)

- Kehysehdotus saatiin toukokuun alussa 2018. Itävallan kaudella aloitettu ”neuvottelulaatikon” rakentaminen. Neuvottelulaatikossa kuvataan ne asiat, joista valtionpäämiestasolla päätetään ja se, miten komission esitystä näiltä osin muutetaan.

- CAP-asetuksista tietyt kohdat asetettu hakasulkeisiin odottamaan valtionpäämiesten ratkaisuja, kuten määrärahojen kokonaismäärä, pilareiden I ja II varat, kriisivaraus, tukikatot, pilareiden väliset siirrot, osarahoitusprosentit.

- Komission tavoite on saavuttaa poliittinen sopimus rahoituskehyksistä nopealla aikataululla. Todennäköisempi vaihtoehto päätökselle on vuoden 2019 loppu tai 2020 alku.

Rahoituskehykset ja CAP

- Leikkaus suhteessa suurempi II pilarissa (maaseudun kehittäminen) kuin I pilarissa (suorat tuet).

- Leikkaus I pilarissa noin 2 % käyvin hinnoin (14 % kiintein 2018 hinnoin) ja II pilarissa käyvin hinnoin noin 15 % (25 % kiintein 2018 hinnoin).

- Ongelma Suomelle, koska II pilarin ohjelmat olleet hyviä (ympäristötuet, LFA, eläinten hyvinvointikorvaus, LEADER) ja Suomi saanut hyvin rahaa EU:lta II pilarin toimiin.

CAP-tuen leikkaukset Suomelle komission esityksen mukaan

nimellisin hinnoin, milj. €

	2014-2020	2021-2027	muutos	
Suorat tuet	3 663	3 578	-85	-2,3 %
Maaseudun kehittäminen	2 380	2 044	-336	-14,1 %
Yhteensä	**6 043**	**5 622**	**-421**	**-7,0 %**

Suomen saama EU-rahoitus 2016 (yhteensä 1531 miljoonaa EUR)

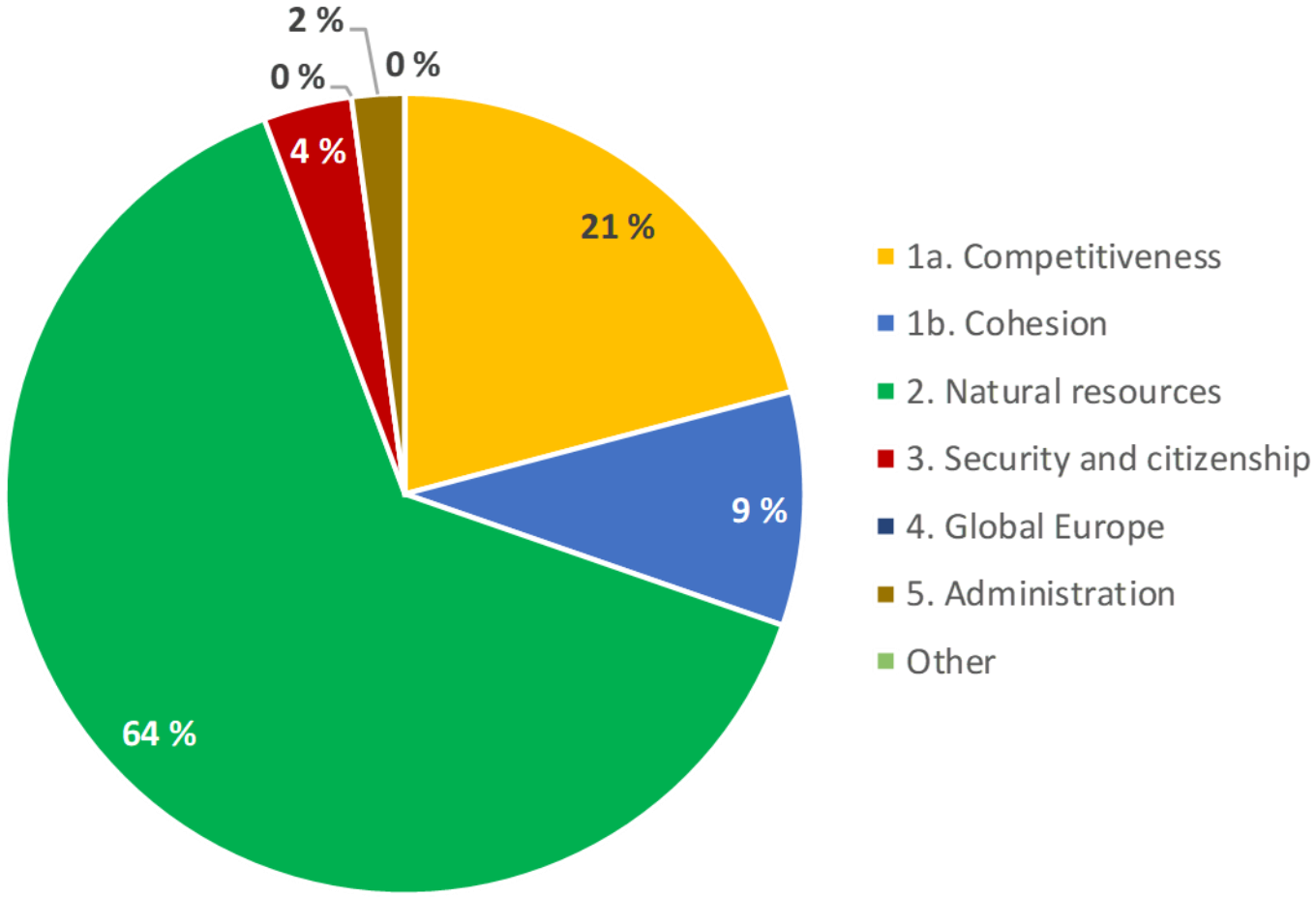

Instituutiot vaihtumassa

- Euroopan Parlamentin vaalit, toukokuu 2019 (Suomen eduskuntavaalit huhtikuu 2019)
- Komissio vaihtuu lokakuun lopussa 2019
- Eurooppa-neuvoston pysyvä puheenjohtaja vaihtuu marraskuun lopussa 2019

-> instituutiot murroksessa vuoden 2019 ajan

Euroopan Parlamentti

- Raportöörien lausuntoluonnokset 19.10.2018. Keskustelu valiokunnassa marraskuussa 21.11.2018.
  - Muutosesitykset joulukuun alkupuolella
  - Kompromissit tammi-helmikuussa 2019
  - Valiokunnan äänestys (kevät 2019?)
  - Täysistunto (??)

- Uusi EP aloittaa 1.7.2019, todellinen työ vasta syyskuun alusta 2019. Ottaako uusi EP vanhan työn pohjaksi vai aloittaako puhtaalta pöydältä?

Neuvosto

- Itävallan pj-kausi, ensimmäinen lukeminen, ensimmäinen parannettu tekstiversio osin jo pöydällä, joulukuussa tilannekatsaus etenemisestä

- Romania: (osittainen) neuvoston yleisnäkemys?

- Suomi: neuvoston yleisnäkemys, trilogien aloittaminen? Mahdolliset siirtymäkauden asiat?

- Kroatia: neuvotteluiden loppuun saattaminen?

Suomen pj-kausi 2019

- Paras tilanne: on rahoituskehysratkaisu, on neuvoston kanta, on EP:n kanta -> trilogit käyntiin!

- Todennäköisempi vaihtoehto: ei rahoitusratkaisua, ei neuvoston kantaa, ei EP:n kantaa -> Suomen tehtävä neuvoston yleisnäkemyksen aikaansaaminen ja neuvotteluiden eteenpäinvieminen.

- Kansallisen valmistelun tavoite: CAP-suunnitelma valmis toimitettavaksi komissiolle 2019 lopussa!